

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/61/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113225861
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6113225861.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa Y. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom v G. G., U. č. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Mgr. Ivanou Švarcovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Horná č. 41, proti odporcovi K. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom v G. G., A. č. X, o zaplatenie 1.600,- € s príslušenstvom, o návrhu odporcu na oslobodenie od súdnych poplatkov, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C/129/2014-64 zo dňa 29.12.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že odporcovi p r i z n á v a oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu poplatkovej povinnosti.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd nepriznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. V odôvodnení uznesenia uviedol, že pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce najmä osobné, rodinné a majetkové pomery účastníka, významná je aj povaha uplatňovaného nároku ako aj výška súdneho poplatku. Konštatoval, že súdny poplatok za odpor proti platobnému rozkazu predstavuje sumu 96,- €. Okresný súd vychádzal zo zistených pomerov odporcu, podľa ktorých tento nie je evidovaný ako vlastník nehnuteľností na území Slovenskej republiky, ani ako vlastník motorového vozidla, je nezamestnaný a evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce od 11.09.2012, nenachádza sa v evidencii poberateľov pomoci v hmotnej núdzi ani poberateľov dávky v nezamestnanosti, nepoberá dávky dôchodkového, nemocenského ani úrazového poistenia, nie je spoločníkom ani členom orgánu žiadnej obchodnej spoločnosti, od 12.11.2011 nevykonáva podnikateľskú činnosť; podľa vlastného tvrdenia v tlačive pre dokladovanie pomerov je odporca na rodičovskej dovolenke, býva v byte svojho otca a za bývanie mu platí sumu 60,- € mesačne, má debet na bežnom účte v banke v sume mínus 14.211,30 €; spláca úver v splátkach v sume 20,52 € mesačne; je slobodný, má jedno nezaopatrené dieťa, je voči nemu vedených niekoľko exekúcií. Okresný súd vyhodnotil zistené skutočnosti a dospel k záveru, že odporca vynakladá výdavky minimálne v sume 80,00 € mesačne a má vyživovaciu povinnosť voči jednému maloletému nezaopatrenému dieťaťu; odporca síce tvrdil, že nemá žiadny príjem, avšak tento nie je poberateľom žiadnej dávky ani príspevku, teda zrejme nie je celkom bezmajetný; sumu 1.600,- €, ktorá je predmetom konania, si odporca podľa vyjadrenia navrhovateľa požičal za účelom investovania do náhradných motorových dielov a súčiastok; odporca ukončil podnikateľskú činnosť dňa 12.11.2011 a odvtedy je nezamestnaný; nepriaznivá súčasná situácia odporcu je preto podľa okresného súdu aj dôsledkom skutočností, ktoré majú pôvod v jeho podnikaní, keď pre podnikateľskú činnosť je typické, že so sebou nesie i riziko neúspechu; ak by nepriaznivá situácia ako dôsledok neúspechu v podnikaní bola dôvodom pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, znamenalo by toto prenesenie rizika, ktoré je spojené s podnikaním na štát; okresný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že odporca disponuje prostriedkami na zabezpečenie svojho živobytia, pretože v opačnom prípade by zrejme poberal dávku v hmotnej núdzi, preto odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 138 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p“).

Proti uzneseniu okresného súdu podal odporca včas odvolanie zo dňa 19.01.2015 (č.l. 68-69 spisu), ktorým navrhol, aby mu odvolací súd priznal oslobodenie od súdnych poplatkov v plnom rozsahu. V odvolaní uviedol, že zo šetrenia jeho pomerov vyplýva, že nie je vlastníkom nehnuteľnosti, nie je vlastníkom motorového vozidla, je nezamestnaný, nie je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi ani dávky v nezamestnanosti, nie je poberateľom dávky dôchodkového, nemocenského ani úrazového poistenia, nie je spoločníkom ani členom orgánu žiadnej obchodnej spoločnosti a nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť a aj napriek tomu mu okresný súd nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Vyslovil názor, že okresný súd nesprávne a neúplne posúdil jeho aktuálne majetkové pomery, keď konštatoval, že nie je zrejme nemajetný a že jeho súčasná finančná situácia je aj dôsledkom skutočností, ktoré majú pôvod v podnikaní v minulosti. Keby nebol nemajetný nemal by v dôsledku exekúcií zablokovaný účet v banke na sumu mínus 25.804,41 €. Oslobodenie od súdnych poplatkov žiadal z dôvodu reálnej a aktuálnej nemožnosti platiť, pretože nemá žiadne finančné prostriedky. Vyjadril názor, že predmetom skúmania súdu nemá byť neobjektívne zdôvodňovanie jeho súčasného stavu konštatovaním, že vzhľadom na to, že nie je poberateľom žiadnej dávky ani príspevku nie je zrejme celkom nemajetný. Dávku v hmotnej núdzi ani príspevok nepoberá z iných objektívnych zákonných dôvodov, ktoré však nie sú predmetom konania v prejednávanej veci. Poukázal na to, že nemôže byť na jeho ujmu, že nesie nejaké podnikateľské riziko z minulosti, ktoré je porovnateľné s rizikom výpovede pri zamestnaneckom pomere. Preto opakovane požiadal o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Napadnuté uznesenie okresného súdu vydal vyšší súdny úradník, sudca odvolaniu nemienil v celom rozsahu vyhovieť a vec predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a uznesenie okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil.

Podľa § 220 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania zo dňa 16.09.2013 sa navrhovateľ voči odporcovi domáha zaplatenia sumy 1.600,- € s príslušenstvom z titulu zmluvy o pôžičke. Uznesením č.k. 7Ro/324/2013-12 zo dňa 24.02.2014 priznal okresný súd navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov za podanie návrhu na začatie konania na súd. O návrhu navrhovateľa rozhodol okresný súd platobným rozkazom zo dňa 20.03.2014 (č.l. 16-17 spisu), proti ktorému podal odporca včas odpor zo dňa 28.04.2014 (č.l. 19-20 spisu) s odôvodnením vo veci samej. V konaní sa odporca v podstate bráni námietkou, že nebol dojednaný dátum vrátenia pôžičky a preto bol návrh podaný predčasne. Odporca súčasne požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov (č.l. 23 spisu); k žiadosti pripojil tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov (č.l. 25-34 spisu). Okresný súd následne zisťoval pomery odporcu, keď zo spisu prostredníctvom jednotlivých správ rôznych úradov a inštitúcií vyplýva skutkové zistenia tak, ako ich uviedol okresný súd v napadnutom uznesení.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p., na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Z ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že kumulatívnymi zákonnými podmienkami na čiastočné alebo úplné oslobodenie od súdnych poplatkov sú: a/ návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov, b/ pomery účastníka, o ktorého oslobodenie ide, odôvodňujú jeho oslobodenie od súdnych poplatkov, c/ nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V prejednávanej veci bola zo strany odporcu splnená zákonná podmienka návrhu na oslobodenie od súdnych poplatkov a odvolací súd mal za to, že z jeho strany nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Preto bolo potrebné zaoberať sa pri posudzovaní odvolania hlavne pomermi odporcu s ohľadom na to, či a prípadne v akom rozsahu odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Jeho pomery chápal odvolací súd ako spoločensko-ekonomické podmienky, v ktorých žije,

osobné, majetkové a zárobkové možnosti, oprávnené potreby, t.j. bývanie, strava, uspokojovanie bežných kultúrnych a iných hmotných potrieb.

Odvolací súd ustálil, že odporca je slobodný, má jednu vyživovaciu povinnosť k nezaopatrenému dieťaťu; je nezamestnaný a od 11.09.2012 vedený v evidencii nezamestnaných úradu práce; nemá žiadny príjem, keď nepoberá dávku v nezamestnanosti, dávku v hmotnej núdzi ani dávku dôchodkového, nemocenského alebo úrazového poistenia; nevlastní nehnuteľnosti ani cenné hnutel'né veci; od 12.11.2011 nepodniká ani nie je spoločníkom alebo členom žiadnej obchodnej spoločnosti; má dlhy a je proti nemu vedených viacero exekúcií.

Odvolací súd na rozdiel od okresného súdu dospel k záveru, že vzhľadom na aktuálne pomery odporcu je potrebné uznesenie okresného súdu zmeniť a priznať odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu poplatkovej povinnosti. Aj pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov súd vychádza len zo zistených skutočností, ktoré majú podklad v súdnom spise a nemôže za základ pre svoje rozhodnutie vziať skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplynuli a sú len hypotetického charakteru. Skutočnosť či je alebo bol odporca podnikateľom nie je právne významná, pretože povinnosťou súdu rozhodujúceho o návrhu podľa § 138 ods. 1 O.s.p. je skúmať objektívnu neschopnosť účastníka konania zaplatiť súdny poplatok a nie skúmať na základe akých skutočností táto neschopnosť nastala.

Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že priznal odporcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu poplatkovej povinnosti. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.